

1906

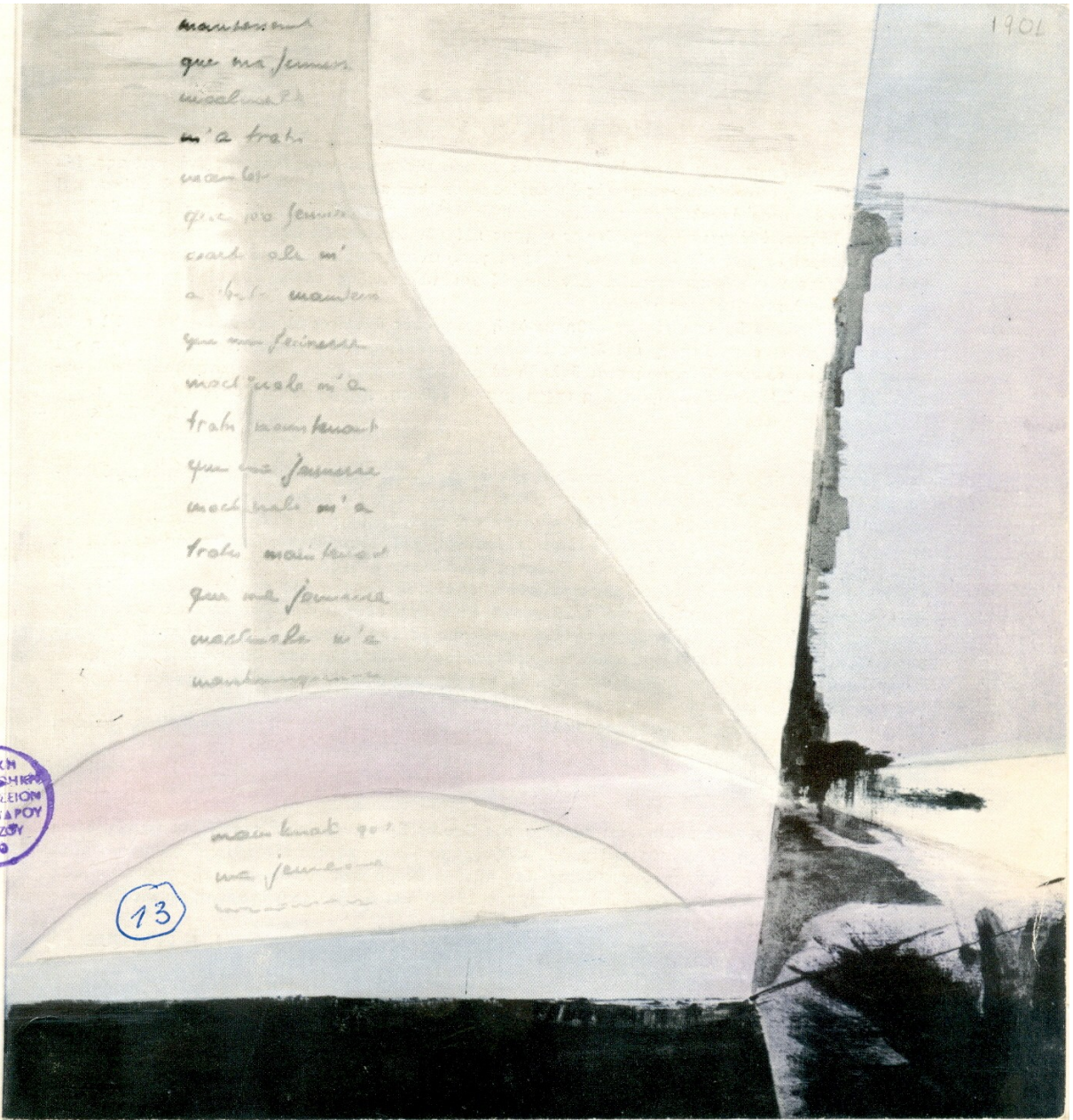
maintenant
que ma femme
meurt
m'a traité
comme les
que ma femme
est allée m'
à l'école maintenant
que ma femme
meurt m'a
traité maintenant
que ma femme
meurt m'a
traité maintenant
que ma femme
meurt m'a
maintenant

maintenant
que ma femme
meurt

TANIKH
CHIEP
REGION
A. NAPOLY
1903

13

1968

... Έργα που βρίσκονται κάτω από το διπλό άστρο της κομψότητας και της εκλέπτυνσης. Με άκρα σεμνότητα, συνοδεύουν ποιητικές όμολογίες ιδιαίτερης ποιότητας, γιατί σ' αυτά η ποίηση και η πλαστική έκφραση άγκαλιάζονται σ' ένα τραγούδι αγάπης, γαλήνιας σοβαρότητας. Πέρα από εϊκόνες και λέξεις, ύπάρχει τὸ παιχνίδι τῆς νόησης και τῶν ἐσωτερικῶν ἀνταποκρίσεων, ὅπου ὁ καθένας μας μπορεί νά βρῆ τὸν ἑαυτό του. Αὐτὲς οἱ γραφιστικὲς παραστάσεις ἀποκαλύπτουν μιὰ μοναδικὴ δεξιότητι καὶ πρωτοτυπία. Δὲν κουράζεσαι νά ἀτενίζεις τὰ ἔργα, καὶ ἀκόμα λιγότερο νά μπαίνεις στὸ μυστικὸ τους νόημα.

Ἡ Σοφία Σβορώνου βρίσκει τόνους παθητικὸς ἢ τρυφεροὺς ἀνάλογα μετὴν διάθεσὴ τῆς. Σὲ κάθε στιγμὴ φανερῶνει συγκράτηση καὶ διακριτικὴτητα, φτάνοντας στὴν μεγαλύτερη ἀπογύμνωση γιὰ νά ἀφήσει μόνο τὸ οὐσιῶδες, ἀφήνεται δηλαδὴ σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ μουσικὴ με φλογερὴ ποιότητα ψυχῆς. Ἡ Σοφία Σβορώνου μετὴν πρώτη τῆς παρισινὴ ἔκθεση, μᾶς προτείνει μαγεία ἀξέχαστη.

H. WEBER

... Ἡ τέχνη τῆς ἀνήκει στὴν πρωτοπορία τῶν ἀνεικονικῶν. Τὰ ἔργα εἶναι ἐκλεπτυσμένα, εὐγλωττα, μετὴν μεγάλες ἀσπρες ἐπιφάνειές τους ποὺ τίς δένουν ἢ τίς πλαισιώνουν γραμμές, σχέδια ἐλαφρά, κυματιστά, γεμάτα χάρι, μιὰ μαύρη γραφὴ ποὺ ἐπαναλαμβάνεται σ' ὅλους τοὺς πίνακες. Κάθε τί στὸ ἔργο τῆς Σοφίας Σβορώνου εἶναι ἐκλέπτυνση καὶ εὐαισθησία. Ἡ ζωγράφος θέλει νά ἀγνοήσει τὴν ὕλη. Χρῶματα ἐλαφρά, διάφανα, συνοδεύουν ἢ στηρίζουν τὸν γραφισμὸ τῆς. Ἡ κατάταξη τῶν ἐπιπέδων, ὁ ρυθμὸς τῶν συνθέσεων, μιλάνε τὴ γλῶσσα τῆς ποίησης. Χωρὶς νά ἐπιδιώκει κοινότερες ἀντικειμενικότητες, ἡ Σβορώνου ἀποφεύγει κάθε ἀτομικὴ παρουσία στὰ ιδιαίτερα ἐξαγνισμένα ἔργα τῆς, ποὺ δὲν ἔχουν κανένα σύνδεσμο μετὴν πραγματικὴτητα. Ἡ καλλιτέχνης ὑποχωρεῖ, ἀποσύρεται, ἀποφεύγει κάθε συναισθηματισμὸ, κάθε ἐξάρτηση. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν ἄποψη ὅτι ἡ ἀποδοτικὴτητα ἀνήκει στὴν ὁμάδα καὶ ὄχι στὸ ἄτομο, ἡ Σβορώνου ἀρνεῖται νά πάρῃ θέση μετὴν ζωγραφικὴ τῆς.

Ἡ συνειδητὰ ἐγκεφαλικὴ στάση τῆς καλλιτέχνης μπορεῖ νά ἀρέσει ἢ νά μὴν ἀρέσει, ἀλλὰ ἡ ζωγραφικὴ τῆς εἶναι ὡραία.

H. ADAM

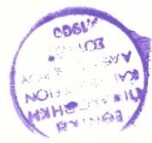
Στὰ ὄρια τοῦ γραφισμοῦ βρίσκονται τὰ ἔργα τῆς Σοφίας Σβορώνου, ποὺ προτίθεται νά μᾶς δώσει μετὴν ἐκλεπτυσμένη σὲ τόνους καὶ χρῶματα ζωγραφικὴ τῆς - μετὴν ἕνα ἰδεόγραμμα γραμμένο μέσα σὲ μιὰ πληρότητα μορφῶν ποὺ συνθέτουν ἕνα μήνυμα θερμὸ καὶ αἰσιόδοξο -, τὴν μαρτυρία μιᾶς τέχνης πιὸ ὀλοκληρωμένης, ὅπου ἡ ἔκφραση τοῦ λόγου καὶ ἡ πλαστικὴ ἔκφραση συνδυάζουν τίς ἐντυπώσεις ποὺ ἐπιβάλλουν.

J. J. LEVEQUE

GALERIE
"ASTOR,,

Σοφία Σβορώνου

1968

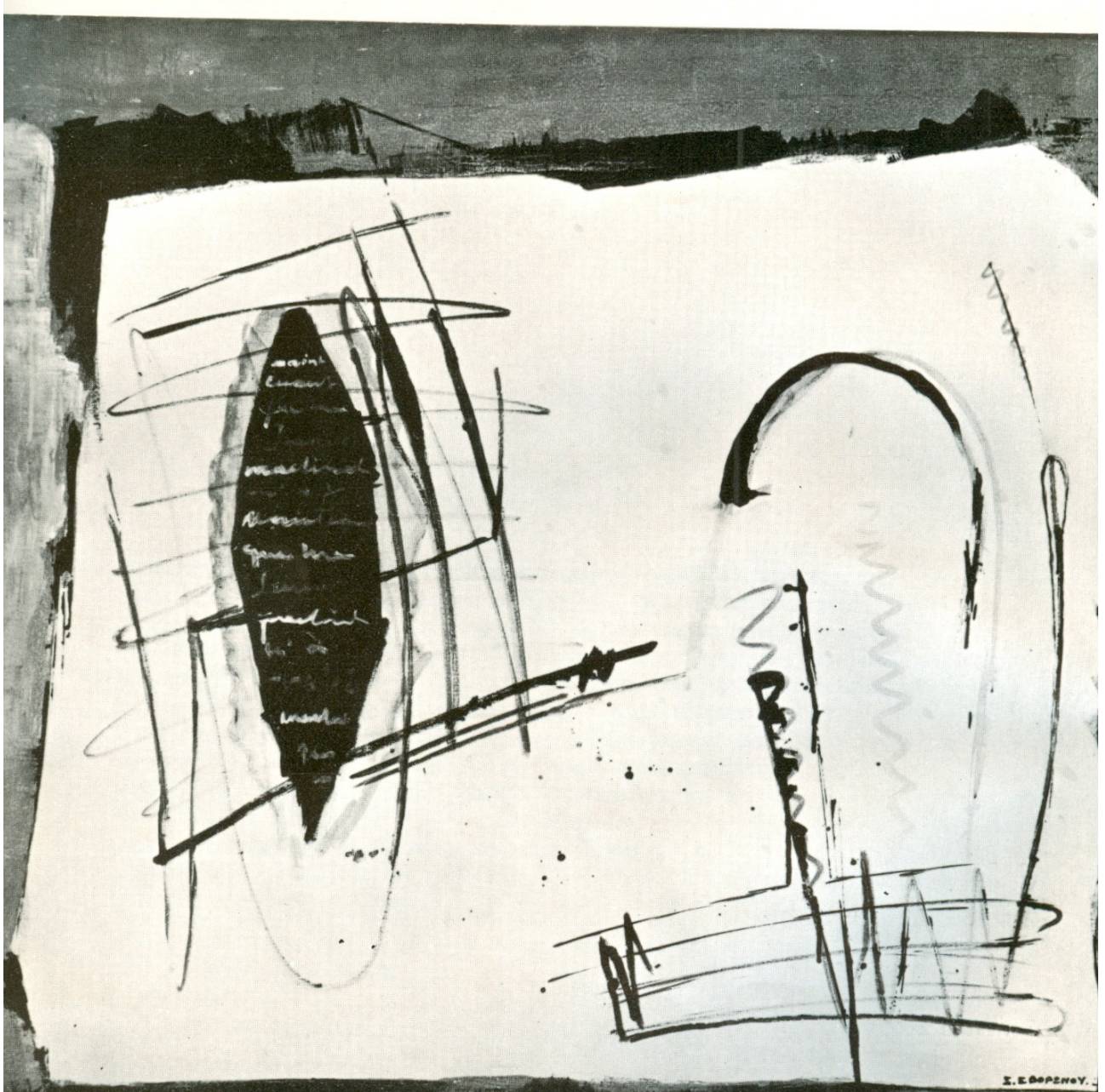
Πρὶν ἅπ' ὅλα εἶναι ἡ Ποίηση. Καὶ ὁ καλλιτέχνης δὲν ὑπάρχει, τόσο χθὲς ὅσο καὶ στὸ μέλλον, παρὰ μόνο γιὰ νὰ κἀνῃ τέχνη, δηλαδὴ νὰ ἐρμηνεύσῃ μιὰ ποίηση. Μπορεῖ νὰ εἶναι διαφορετικὰ τὰ μέσα καὶ οἱ τρόποι, πού ἔχουμε γιὰ νὰ ἐκφράσουμε αὐτὴν τὴν ποίηση· εἶναι λέξεις καὶ ἤχοι, σχέδιο καὶ χρῶμα, εἶναι τὸ σχῆμα τῶν μορφῶν. Ὅμως χωρὶς ἀμφιβολία τὰ ὄρια τόσο τῆς πλαστικῆς μορφῆς, ὅσο καὶ τῆς ποιητικῆς ἐκφράσεως στὴ δική μας ἐποχὴ, ἀπέγιναν ἀσαφῆ καὶ πολλὰς φορὲς ἀπώλεσαν τὴν κυριότητά των. Οἱ καλλιτέχνες εἶναι πλαστοουργοὶ καὶ συγχρόνως ποιητές. Ἔτσι διαπιστώνουμε ἕναν εὐτυχῆ συγκερασμὸ ἀπὸ διαφορετικὰς ἐκφράσεις, ἀπ' ὅπου μερικὲς φορὲς ξεπηδᾷ μιὰ ὀλοκληρωτικὴ ἀπουσία ἰδιοτυπίας, τοῦ στοιχείου δηλαδὴ ἐκείνου πού στὴν ἑλληνικὴ γραμματολογία ὀνομάζουμε "εἰδοποιὸς διαφορὰ" - ἀνάμεσα στὶς διάφορες τέχνες.

Ὅμοια καὶ τὸ ἔργο τῆς Σοφίας Σβορώνου, μᾶς προτείνει μὲ διαύγεια μέσα ἀπὸ μιὰ ζωγραφικὴ διατύπωση λεπτῶν χρωματικῶν τόνων καὶ δίπλα ἀπὸ τὸ ἰδεόγραμμα ποιητικῶν στροφῶν, πού εἶναι γραμμένες πάνω σὲ ἀνετη ἐπιφάνεια - τὴν ζωντανή

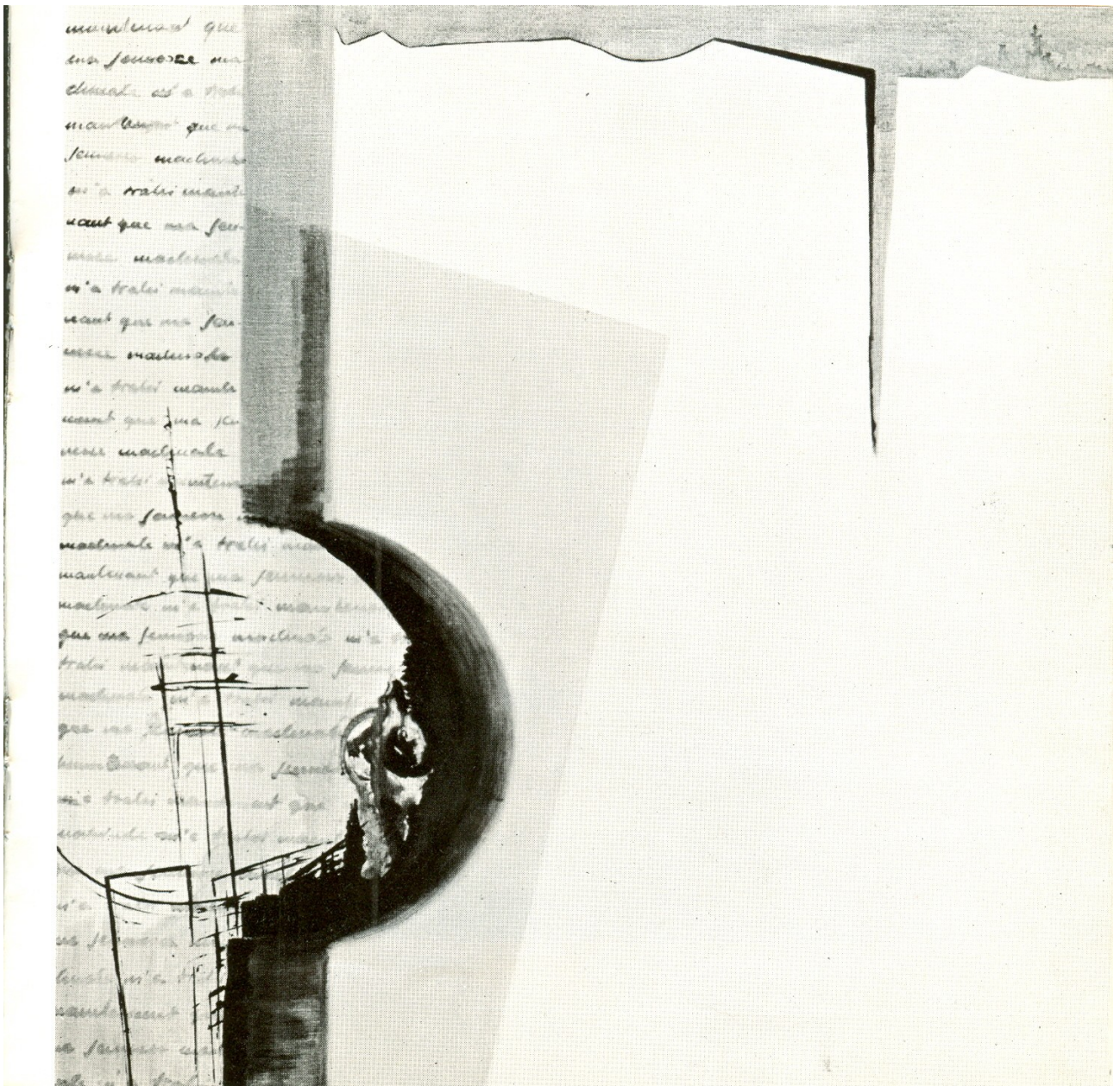
αίσθηση, θερμή όσο και αισιόδοξη, ενός ποιητικού αντικειμένου, κι' ακόμα τὸ νόημα τοῦ ποιητικοῦ ὄντος. Ἀπ' αὐτὴν τὴν εὐτυχῆ ἔνωση ζωγραφικῆς καὶ ποιήσεως, ποὺ ἡ ἔκθεση αὐτὴ μᾶς προσφέρει, ἀνακαλύπτομε ἓνα φαινόμενο ἐσωτερικῆς ἀκτινοβολίας καὶ μουσικότητος - γιατί ἡ ἀνεικονικότητα τοῦ πίνακα, ἂν ἀπογυμνώνει τὴ φαντασία μας ἀπὸ δέσμιες παραστάσεις, τῆς χαρίζει γι' αὐτὸ κάποια ἐνδύναμη ἀγαλλίαση, ποὺ βρίσκει τὴν προέκτασή της, σὰν διαβάζουμε τὸ ποιητικὸ κείμενο. Ἔτσι εἶναι ἡ εὐαισθησία τοῦ χρωματικοῦ τόνου καὶ τῆς γραφῆς ποὺ μᾶς ἐγκλείνει μέσα στὰ πλαίσια τῆς ποιητικῆς πράξεως. Γιατί, καθὼς ἔχει ἤδη εἰπωθῆ, "ἡ σύλληψη τῆς συγκίνησης ποὺ ἡ ποιητικὴ πράξη κρύβει μέσα στὰ πιὸ μακρυνὰ βάθη της, προϋποθέτει τὴ θυσία τῆς εἰκόνας". Ὑπάρχει συνεπῶς, μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθέσεις πέρα ἀπ' τὶς εἰκόνες καὶ τὶς λέξεις, ἓνα θετικὸ στοιχεῖο, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ αὐτὴ καθαυτὴ ἡ ἐσωτερικὴ σημασία τοῦ ἔργου, ὅπου ὁ καθένας μπορεῖ νὰ βρῆ μιὰν ἀμοιβαιότητα σχέσεων μὲ τὴν ἴδια του τὴν ὕπαρξη.

Α. Κοντόπουλος

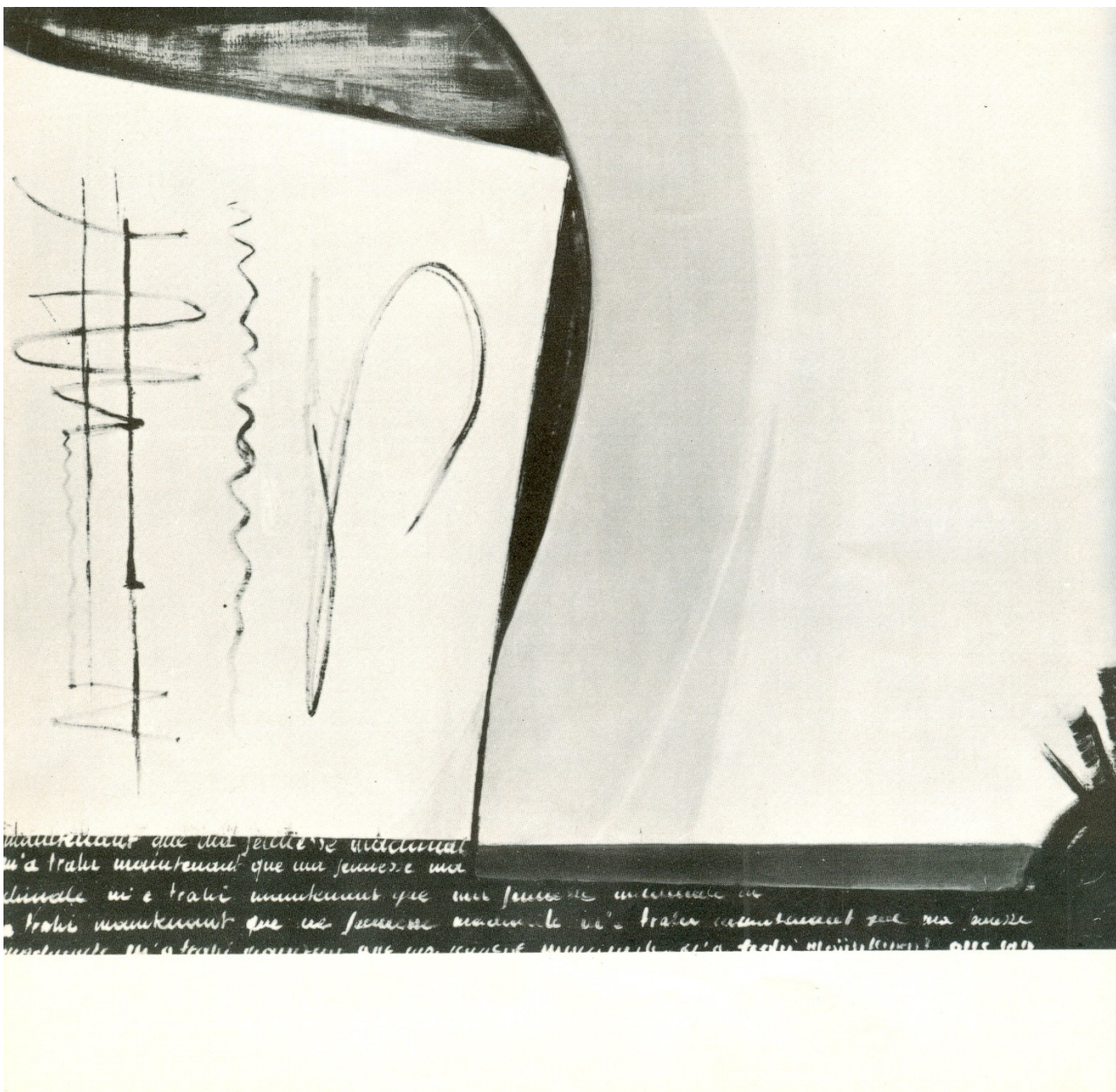

И. Е. БОПЕНОВ.

...ment que dal ...
...a trali ...
...e trali ...
...a trali ...
...ment que ...

... Έργα ευαίσθητου λυρισμού και ουσιαστικά καινούργιας ύψης. Μυστικό μήνυμα; Έγκεφαλικός γραφισμός; Πιθανόν. Άλλα οί σελίδες αυτές όπου ή γραφή δένεται με γραμμές αυστηρά τραβηγμένες, με τις αποστάσεις και τὰ έντυπωσιακά «κενά», έχουν χαρακτήρα, συχνά κομψότητα, και κάποια αυθόρμητη ποίηση.

M. ESPIAU

Ευτυχισμένη, ευλύγιστη, άπλή, και θάλεγα σχεδόν φυσική συμφωνία λέξεων και φόρμας, μάς προτείνει ή Σοφία Σβορώνου σε έργα με ήσυχη και φωτεινή γοητεία. Έργα που είναι λίγο σαν καθρέφτες που μέσα τους, ίσως θάθελε να καθρεφτιστή ή όνειροπόλα ψυχή.

J. DALAVEZE

Στό στάδιο τής γραφής και τής φόρμας που δένονται και εμπλουτίζονται άμοιβαία, ή Σοφία Σβορώνου έφτασε σε μία μορφή έκφρασης με γοητεία, δεξιοτεχνία και άληθινή ποίηση. Ο διάλογος άνοίγεται άνάμεσα στο έργο και τόν θεατή, και συνεχίζεται σε όνειρική και άνετη επικοινωνία.

F. FABIAU

Η ζωγραφική τής Σοφίας Σβορώνου μάς παρουσιάζεται με μία διαύγεια άπόλυτη, έντελώς έλληνική. Είναι ένα τραγούδι έμπιστοσύνης, έλπίδας για τó μέλλον, που εκφράζεται με άκρα άπλότητα μέσων - λίγες γραμμές άδιάφορα παραταγμένες φαινομενικά, που συνοδεύονται από ένα κείμενο του ARAGON - τώρα που . . . . . Αυτό είναι όλο. . . . . Όμως αυτό, δημιουργεί μία άτμόσφαιρα έλευθερίας, γαλήνιας χάρης, κομψής άδιαφορίας, άληθινά μοναδικής. Έργο ιδιαίτερα έγκεφαλικό και συνάμα ευαίσθητο, άπρόσωπο και προσωπικό.

H. HERAUT

